תגן התם [א]**בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר ובמדתה לכל רוח זכרים עולות נקבות זבחי שלמים לא הוו אמר ר' אושעיא הכא בבא לחוב בדמיהן עסקינן והכי קאמר חיישינן שמא עולות**[ב] **ורבי מאיר היא דאמר הקדש במזיד מתחלל וקדושת הגוף מז מתחלל** [ג]**והתנן** [ד]**אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה ובכלי שרת בלבד כיצד היה רוכב על גבי בהמה בא חבירו ורכב בא חבירו ורכב כולם מעלו היה שותה בכוס של זהב בא חבירו ושתה בא חבירו ושתה כולם מעלו ההיא ר' יהודה היא הא ר' מאיר מדרבי יהודה נשמע לרבי מאיר לאו אמר רבי יהודה הקדש בשוגג מתחלל וקדושת הגוף לא מתחלא לר"מ נמי אע"ג דהקדש במזיד מתחלל קדושת הגוף לא מתחלא התם לא קא מכוין לאפוקינהו לחולין הכא קא מכוין לאפוקינהו לחולין אימר דשמעת ליה לרבי מאיר בקדשי קדשים בקדשים קלים מי שמעת ליה א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן איתמר נמי אמר ר'** [ה]**חמא** [ו]**בר' עקיבא אמר רבי יוסי בר' חנינא אומר היה ר"מ הקדש במזיד מתחלל בשוגג אין מתחלל אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן**

אמר רב אושעיא בבא לחוב בדמיהן. פירש בקונטרס מיהו ולאו לא מקרבה ומיירי בבא להתחייב בדמיהם פירוש אדם זה המולאה קבל עליו לתקן כל הספק שעליה ונולה להוציאה לחולין והכי קאמר חיישינן שמא עולות ויביא ג' בהמות או ג' דמים ואמר אם זו עולה תהא מחוללת על זו והאחרת תהא שלמי נדבה ואם היתה זו שלמים תהא מחוללת על זו והאחרת תהא נדבת עולה ורבי מאיר היא דאמר הקדש כו' משמע מתוך פי' הקונטרס דצריך שיחלל הקדושה שעל הבהמה הנמצאת על אותה שהביא ובדרך מיוחל דוקא וקסבר ר' מאיר דנפדין תמימים וקשה שהרי לא מצינו דסבר רבי מאיר דתמימים נפדין יותר משאר מנאים ולא שייך זה כלל בפלוגתא דדיה ור' יהודה לכך פר"י דלעולה קסבר בעלמא דתמימים אינם נפדין כגון דרך מיוחל והכא מיירי שנתכוון לגחלה[א] ולקנותה מיד המקדיש[ב] ולזכות בה ולשנות בה [ג]וכה"ג שרי ואחר שהוציאה לחולין עלה בדעתו לחוב בדמיהן כדפרישית: **אין** מועל אחר מועל. פירש בקונטרס אין מעילה זו אחר זו בקרן אחד של הקדש דכיון שמעל בה הראשון יצא לחולין: **אלא בבהמה.** של קדשי מזבח הראויה לקרבן לפי שאין יוצאה לחולין כשהיא תמימה וכן כלי שרת: **היא ר' יהודה היא.** מדקתני אין מועל אחר מועל אלמא מקמא הוא דנפיק לחולין אע"ג דשוגג הוא ולא מזיד ליכא מעילה והאי סברא לרבי יהודה הוא דשמעת ליה דאמר בתמניתין (שם) הקדש בשוגג מתחלל: **הא רבי מאיר היא.** הך מתניתין דשקלים דבהמה שנמצאת כרבי מאיר [ד]מוקמינן לה דאמר הקדש מתחלל במזיד ואפי' קדושת הגוף נמי מתחלל: ופרכינן **מדר"י נשמע לרבי מאיר.** בחילול מזיד דהא פלוגתייהו ליתא אלא במזיד ושוגג אבל בקדושת הגוף וקדושת דמים אין מחלוקת ביניהם באותו[ה] הקדש שאין מתחלל לר' יהודה בשוגג אין מתחלל במזיד לר' מאיר: **לאו א"ל יהודה הקדש בשוגג מתחלל.** והוא עיקר חילול וקאמר דקדושת הגוף לא מתחללין שוגג: **לר' מאיר נמי.** דקאמר עיקר חילול הקדש במזיד קדושת גוף לא אמר דנתחיל: ומשני **הכא לא מכוין לאפוקינהו לחולין כו'.** כלומר חילול דמזיד לר' מאיר עדיפא מחילול דשוגג לר' יהודה דאילו שוגג לא מכוין לאפוקינהו לחולין וגזירת הכתוב הוא מדמחייביה רחמנא קרבן מעילה הילכך קדושת הגוף לא מיתחיל אבל חילול מזיד לר' מאיר מכוין לאפוקינהו לחולין הילכך קדושת הגוף נמי מיתחלא: **אימר דשמעת ליה לר' מאיר כו'.** אדרבי אושעיא פריך דאוקמת הכיא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי [ו]הבית סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולהו הוי לגבוה בקדשי בדק הבית: **בקדשים קלים מי שמעת ליה.** והכיא דבהמה איכא לספוקי נמי בקדשים קלים והיכא שמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין במזיד:

[ג]**תגן התם** [א]**בהמה שנמצאת מירושלים למגדל עדר ובמדתה לכל רוח זכרים עולות נקבות זבחי שלמים לא הוו אמר ר' אושעיא הכא בבא לחוב בדמיהן עסקינן והכי קאמר חיישינן שמא עולות**[ב] **ורבי מאיר היא דאמר הקדש במזיד מתחלל וקדושת הגוף מז מתחלל** [ג]**והתנן** [ד]**אין מועל אחר מועל במוקדשין אלא בבהמה ובכלי שרת בלבד כיצד היה רוכב על גבי בהמה בא חבירו ורכב בא חבירו ורכב כולם מעלו היה שותה בכוס של זהב בא חבירו ושתה בא חבירו ושתה כולם מעלו ההיא ר' יהודה היא הא ר' מאיר מדרבי יהודה נשמע לרבי מאיר לאו אמר רבי יהודה הקדש בשוגג מתחלל וקדושת הגוף לא מתחלא לר"מ נמי אע"ג דהקדש במזיד מתחלל קדושת הגוף לא מתחלא התם לא קא מכוין לאפוקינהו לחולין הכא קא מכוין לאפוקינהו לחולין אימר דשמעת ליה לרבי מאיר בקדשי קדשים בקדשים קלים מי שמעת ליה א"ל ההוא מרבנן ורבי יעקב שמיה קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן איתמר נמי אמר ר'** [ה]**חמא** [ו]**בר' עקיבא אמר רבי יוסי בר' חנינא אומר היה ר"מ הקדש במזיד מתחלל בשוגג אין מתחלל אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים קל וחומר קדשי קדשים מתחללים קדשים קלים לא כל שכן**

אמר רב אושעיא בבא לחוב בדמיהן. פירש בקונטרס מיהו ולאו לא מקרבה ומיירי בבא להתחייב בדמיהם פירוש אדם זה המולאה קבל עליו לתקן כל הספק שעליה ונולה להוציאה לחולין והכי קאמר חיישינן שמא עולות ויביא ג' בהמות או ג' דמים ואמר אם זו עולה תהא מחוללת על זו והאחרת תהא שלמי נדבה ואם היתה זו שלמים תהא מחוללת על זו והאחרת תהא נדבת עולה ורבי מאיר היא דאמר הקדש כו' משמע מתוך פי' הקונטרס דצריך שיחלל הקדושה שעל הבהמה הנמצאת על אותה שהביא ובדרך מיוחל דוקא וקסבר ר' מאיר דנפדין תמימים וקשה שהרי לא מצינו דסבר רבי מאיר דתמימים נפדין יותר משאר מנאים ולא שייך זה כלל בפלוגתא דדיה ור' יהודה לכך פר"י דלעולה קסבר בעלמא דתמימים אינם נפדין כגון דרך מיוחל והכא מיירי שנתכוון לגחלה[א] ולקנותה מיד המקדיש[ב] ולזכות בה ולשנות בה [ג]וכה"ג שרי ואחר שהוציאה לחולין עלה בדעתו לחוב בדמיהן כדפרישית: **אין** מועל אחר מועל. פירש בקונטרס אין מעילה זו אחר זו בקרן אחד של הקדש דכיון שמעל בה הראשון יצא לחולין: **אלא בבהמה.** של קדשי מזבח הראויה לקרבן לפי שאין יוצאה לחולין כשהיא תמימה וכן כלי שרת: **היא ר' יהודה היא.** מדקתני אין מועל אחר מועל אלמא מקמא הוא דנפיק לחולין אע"ג דשוגג הוא ולא מזיד ליכא מעילה והאי סברא לרבי יהודה הוא דשמעת ליה דאמר בתמניתין (שם) הקדש בשוגג מתחלל: **הא רבי מאיר היא.** הך מתניתין דשקלים דבהמה שנמצאת כרבי מאיר [ד]מוקמינן לה דאמר הקדש מתחלל במזיד ואפי' קדושת הגוף נמי מתחלל: ופרכינן **מדר"י נשמע לרבי מאיר.** בחילול מזיד דהא פלוגתייהו ליתא אלא במזיד ושוגג אבל בקדושת הגוף וקדושת דמים אין מחלוקת ביניהם באותו[ה] הקדש שאין מתחלל לר' יהודה בשוגג אין מתחלל במזיד לר' מאיר: **לאו א"ל יהודה הקדש בשוגג מתחלל.** והוא עיקר חילול וקאמר דקדושת הגוף לא מתחללין שוגג: **לר' מאיר נמי.** דקאמר עיקר חילול הקדש במזיד קדושת גוף לא אמר דנתחיל: ומשני **הכא לא מכוין לאפוקינהו לחולין כו'.** כלומר חילול דמזיד לר' מאיר עדיפא מחילול דשוגג לר' יהודה דאילו שוגג לא מכוין לאפוקינהו לחולין וגזירת הכתוב הוא מדמחייביה רחמנא קרבן מעילה הילכך קדושת הגוף לא מיתחיל אבל חילול מזיד לר' מאיר מכוין לאפוקינהו לחולין הילכך קדושת הגוף נמי מיתחלא: **אימר דשמעת ליה לר' מאיר כו'.** אדרבי אושעיא פריך דאוקמת הכיא דשקלים כר"מ אימר דשמעת ליה לר"מ דאמר הקדש במזיד מתחלל בקדשי קדשים כגון קדשי [ו]הבית סתם הקדש והוא הדין לקדשי קדשים דכולהו הוי לגבוה בקדשי בדק הבית: **בקדשים קלים מי שמעת ליה.** והכיא דבהמה איכא לספוקי נמי בקדשים קלים והיכא שמעת ליה לרבי מאיר דמתחללין במזיד:

תהי

הוא מעל וחבירו לא מעל ופריך[ז] מכדי משקל שקלה מה לי שקלה חבירו ומוקי ריש לא מעל בחבנים מסורות לגזבר שאינם יוצאים מרשות הקדש וגם הגזבר לא נתכוון לגחלם אלא ליטעות מהם דסבור שהם שלו וסיפא דקתני הוא מעל מיירי שנתכוון להוציאם מרשות לרשות כדקתני נתנם לחבירו הוא מעל ועוד רמיה מההיא דפרק אלו נערות (כתובות לד:) דקאמר התם הניח להם אביהם פרה אדומה כסבורים הם דשל אביהם היא עבחה ומחלוה משלמין דמי כשר בזול אבל כסבורים שהיא דפקדון וטבחוה ומחלוה משלמין דמי כשר שלם אם כן מצינו מילוק בין סבור שהוא שלו לסבור שהוא של אחרים[ח]: **קדשים** קלים מי שמעת ליה. אם היא של קדשים קלים מה תקנה נעשה לה אפילו נתכוון לגחלה לא תצא לחולין כיון דליכא מעילה בהן[ט] דבשלמא קדשי קדשים כגון בדק הבית וחטאת דין הוא שיצאו לחולין על ידי מעילה שמועל בהן ואם תאמר מאי קשה ליה ולא יוציאה לחולין אלא יביא בהמה אחרת ויאמר אם זו עולה הרי אני גחלה וזו תהא עולה תחתיה ואם היא קדשים קלים כגון שלמים היא עצמה תהא שלמים ולא יקריב אלא היא ואחרת לעולת נדבה ויש לומר דאי אפשר למיעבד הכי שהרי יש לספק בבהמה זאת הנמצאת משום חששת בכור ומעשר דלא הושוו מתנותיהם

עין משפט נר מצוה

קנח א מיי' פ"ו מהל' פסולי המוקדשין הל"י"ח ופ"ד מהל' שקלים הלכה ג:
קנט ב מיי' פ"ו מהל' מעילה הל"ד:

הגהות הב"ח

(**א**) רש"י ד"ה לאמר וכו' כגון קדשי בדק הבית: (**ב**) תוס' ד"ה לא לן וכו' דלאמרינן בכה"ג דאין מועל אמר מועל הייט **היכא** דעותנו לחבירו אי נמי כסאנו סבור שהכלי וכו' לגחלה כדין שלימות כל"ל(ש):

מוסף תוספות

א. אלא בבא לגזלן ולהוציאן מרשות הקדש כדי להחזיר ולהתחייב בכל מה שאפשר לספק שגזל מן ההקדש והשתא הוי כעין פלוגתא דר"מ ור"י וכעין מועל אחר מועל שנתכחן לגזול מן ההקדש ולהוציאו מרשותו לגמרי. רשב"א. (ועי' מהרש"א). **ב.** דאילו קדשים קלים רוכו להדיוט דלא שייכא בהו מעילה והשתא קס"ד דכיון שיש לו חלק בקדשים קלים כשמחכוין לגזול לא חשיב כמוציאו מרשות הקדש ומוליכו לרשות בעלים. רשב"א. ועי' שלנ"ל.

מוסף רש"י

אלא **בבהמה** ובכלי **שרת בלבד.** דהני לאו לגמי קיימי ולא כי אינמוני ניעבו, שאפילו רכב על גבי בהמה והכמיסה או תלם מנמרה, עדיין ראויה היא לקרבן ולא פסלה כבר לגזבה, דכון שמנה יכון כמוסה ראויה להקרבה ואין בה תורת פגימה, הלכך אמרי בקדושתה קיימת, הלכך יש בה מועל אחר מועל, וכן שתה אחד כוס של זהב, אפילו אינמתו ופגמו, כיון דקדושת הגוף היא ולא קדושת דמים דלאו לפדייה קיימת עדיין קאי לשירות ויש בו מועל אחר מועל (מעילה יט:). אבל כל מידי אחרינא ממעילה דאשונה נפקא לחולין, דקי"ל אין מעילה בכל מקום אלא שיצי, שנאתה מקודשתו (פסחים כז:).

מסורת הש"ס

א) שקלים פ"ז מ"ב, ב) [כנה"ר טשף: ניעבו], ג) מעילה יט:, ד) [כנה"ר: אמר ר' מנינא אמר מר עוקבא אומר היה יכו'], ה) [אפסר לל"ל כר עוקבא], ו) [כנפר"ר: דמים], ז) [כנפר"ר: ולהקריב], ח) [כנפר"ר: לוקיומנא], ט) [כנפר"ר: ולוקמן], י) [כתוס' הרא"ש ועי"ר: הקדש], כ) [מיוחת ובכה"ג שרי. נראה דאין כאן מקומם אלא כמוה"ר, רש"ש ע"ש], ל) [ע"ל לא מיט. רש"ש], מ) עיין כתו"ש, נ) [עי' תגיגה י ע"ב], ס) [עי' תוס' מנחות קא ע"א ד"ה אע"ג, ותוס' כ"מ. עמ ע"א ד"ה ותבירו, ותוס' תגיגה יא ע"א ד"ה בבן], ע) [ועיין הגהת המהרש"א, וכרש"ש].

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com